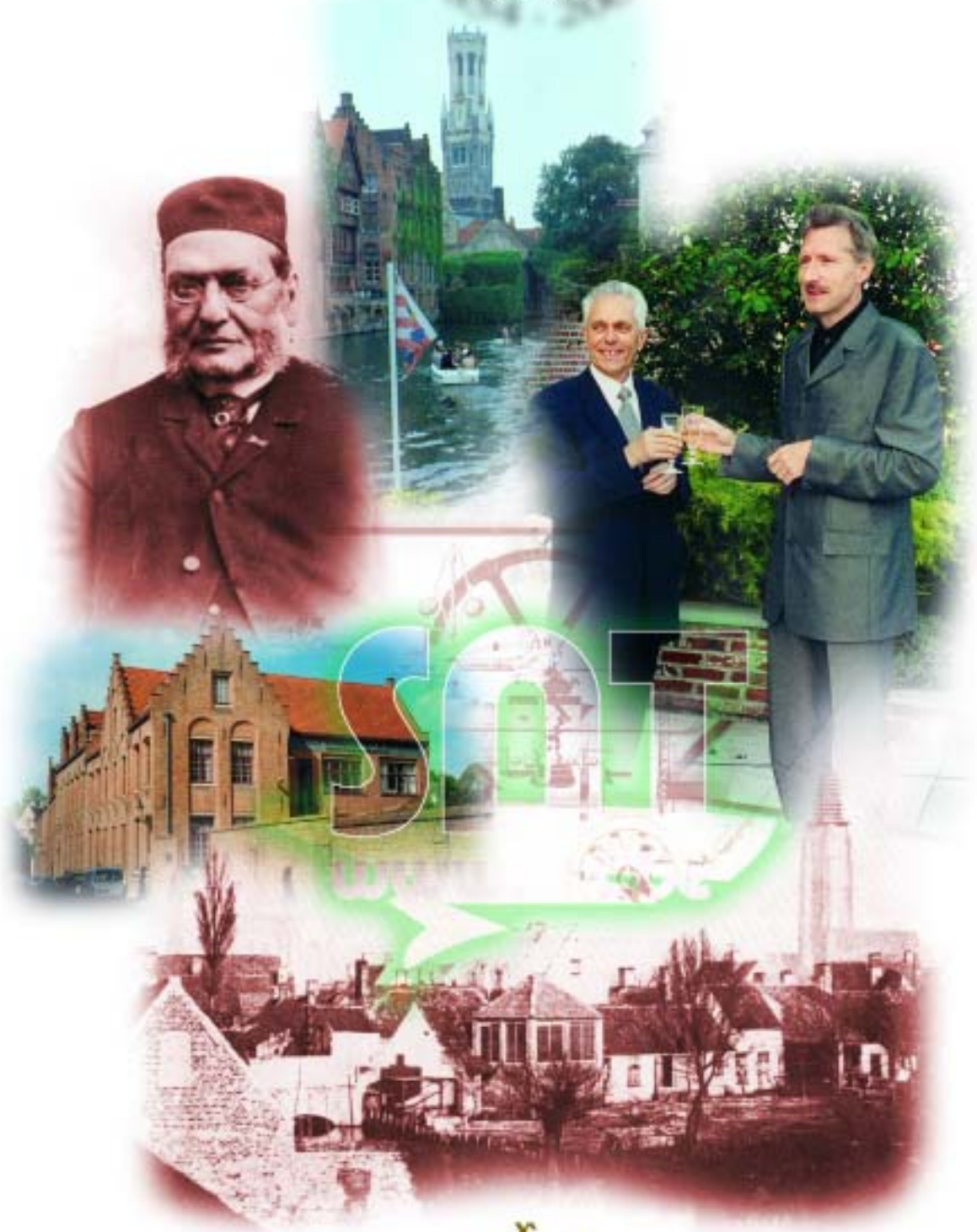

150 JAAR SNT
SNT
www.mt.be
1854 - 2004

Stad Brugge

Research: Marit Buelens, Hildegarde Gantois, Raoul Vanparys

Fotoresearch: Marit Buelens

Teksten:

- "De eerste 125 jaar": Raoul Vanparys
- "Van dwerg tot mastodont": Dirk Temmerman
- tussenteksten: Marit Buelens
- "Achille Van Acker: een toen nog onbekende leerling": Marit Buelens
- interviews met oud-directeurs: Hildegarde Gantois
- "De Vrienden van de Stedelijke Nijverheidsleergangen": Hildegarde Gantois
- statistiek: Dirk Temmerman

Tekstcorrectie: Ina Galle

Lay-out: Rossano Bacchin

V.U.: *Dirk Temmerman*

*N*aar school gaan was niet altijd vanzelfsprekend. Tot ver in de middeleeuwen was het grootste deel van de Bruggelingen nooit naar school geweest. Toch hoeven we niet zo ver terug te keren in de tijd, zelfs in de vorige eeuw was onderwijs niet voor iedereen evident. Een Nederlands onderwijzer en pedagoog zei ooit: een mens krijgt maar één maal de kans om op te groeien. Ware woorden, maar in onze huidige maatschappij krijgt een mens veel meer kansen om zich te ontwikkelen. De SNT maakt het in haar reclamecampagne alvast op ludieke wijze duidelijk. Vandaag maken onderwijs en vorming onmisbaar deel uit van het professionele leven. De SNT heeft al jaren een reputatie op het vlak van volwassenenonderwijs en is vandaag Vlaanderens grootste Centrum voor de volwassen doelgroep. De school biedt

een uitgebreid pakket aan bijscholingscursussen: informatica, talen, bedrijfsbeheer, koken, kleding, automechanica ... In tegenstelling tot heel wat andere Centra voor volwassenenonderwijs, doet ze dat elke dag van de week en ook op zaterdag. Het aantal leerlingen aan de SNT is de afgelopen jaren heel sterk gestegen. In het schooljaar 2002-2003 kwamen hier zowat 14.700 cursisten over de vloer.

De hoofdlocatie in de Arsenaalstraat barst uit haar voegen, waardoor vandaag ook op andere locaties les wordt gegeven. Met de kennis die ambitieuze werknemers hier opdoen, kunnen onze Brugse bedrijven enkel wel varen. De SNT geeft op die manier het bedrijfsleven de zuurstof die het nodig heeft en stimuleert de Brugse economie. De SNT werkt trouwens ook met een aantal andere partners samen voor wie een gedegen opleiding een uitstekend hulpmiddel is om een nieuwe plaats op te eisen binnen het beroepsleven of zelfs binnen de maatschappij. In die zin heeft de school, naast een onderwijzende, ook een belangrijke sociale functie. Bovendien vinden heel wat mensen in hun vrije tijd de weg naar deze school. Het bewijs dat de SNT haar leerlingen op kwaliteitsvolle en aangename manier onderwijs verstrekt.

Ik wil afsluiten met de directie en het personeel van de SNT van harte te feliciteren met de 150ste verjaardag. Het is mede dankzij uw inzet dat de school is uitgegroeid tot dé aantrekkingspool voor volwassenen die wat willen bijleren. Een intense voorbereiding van de leerkrachten, een creatieve aanpak van de lessen zorgen voor een geïnteresseerd en gemotiveerd publiek. Laat deze feestelijke verjaardag u alvast stimuleren om de ingeslagen weg verder te volgen!

Patrick MOENAERT,

Uw burgemeester

*P*ermanente vorming is in onze Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen geen loos woord. Integendeel. Meer dan 14.000 cursisten van alle leeftijden scholen er zich voortdurend bij. Als beroepsvervolmaking, binnen de functionele loopbaan, uit persoonlijke interesse, als pure hobby. En waarom niet?

Wie een taal of de snel evoluerende informatica grondiger beheerst kan immers beter zijn mannetje of vrouwtje staan in deze samenleving die er niet bepaald zachtaardiger op wordt. Ook wie koken of confectie volgt kan zijn of haar talenten verdiepen en ontplooien en zo als mens beter in zijn of haar schoenen staan. Bovendien werkt het volwassenenonderwijs niet alleen emanciperend maar ook socialiserend.

De inspanningen die de stad Brugge en de Vlaamse Gemeenschap leveren zijn dus zinvolle investeringen waarvan de niet in te schatten sociale return onbetaalbaar is. Als schepen bevoegd voor onderwijs ben ik dan ook bijzonder trots op de

geavanceerde werking van onze SNT.

Graag dank ik niet alleen het stadsbestuur, maar ook alle andere partners in deze 150-jarige succes-story: de directie, leerkrachten, het administratief personeel, de dienst onderwijs en andere stadsdiensten evenals uiteraard de vele cursisten van heinde en ver.

Ik wens de SNT nog vele dynamische jaren.

Yves ROOSE,

Schepen voor Cultuur en Onderwijs

De vroede vaders die 150 jaar geleden de "Ecole Industrielle de Bruges" boven de doopvont hielden zullen zich toen, evenmin als wij nu, hebben afgevraagd hoe hun "Nijverheidsschool" er 150 jaar later zou uitzien.

De ploeg die voorliggende brochure samenstelde dook in de archieven en laat u meegenieten van de ups en downs, van onwil en medewerking, van verhuizingen en nieuwe vestigingen, van West-Vlaamse koppigheid en omzichtig enthousiasme die alle op deze of gene wijze bijdroegen tot groei, bloei en schittering van SNT-CVO anno 2004.

Mijn verre voorganger van het eerste uur, directeur Mouzon, had als missie de kansarme en nauwelijks geschoolde jongeren enige elementaire kennis van rekenen en taal bij te brengen om hun inzetbaarheid voor de plaatselijke nijverheid te verhogen. Mijn ploeg heeft vandaag tot taak de brede bevolking van 15 jaar of ouder kwaliteitsvolle permanente (na)vorming aan te bieden. Of hoe onderwijs voor sociale promotie in een industriële maatschappij evolueerde naar levenslang en levensbreed leren in een kennismaatschappij.

Vandaag is SNT-CVO een hoofdspeler in het Vlaamse Volwassenenonderwijs. Bekijk de cijfers van het schooljaar 2002/2003 en je stelt onwillekeurig de vraag: 'Welke zijn de sleutels voor dit gigantisch succesverhaal?' Inderdaad, dit is geen toevalligheid maar het resultaat van een jarenlang goed beleid met als belangrijkste componenten: de juiste studiegebieden op het juiste moment, dag- en avondcursussen, cursistgericht en cursistvriendelijk kwaliteitsvol aanbod, autonoom en neutraal profiel, efficiënte marketing, een jong en gedreven personeelsteam. Voeg daarbij de onvoorwaardelijke steun van het Brugse Stadsbestuur - waarvoor dank - en je zit gebeiteld.

Dit 150-jarig jubileum is een feestjaar, zoals uit de feestkalender blijkt, en geen nostalgische terugblik naar wat voorafging. De verschillende afdelingen zetten hun beste beentje voor. Met deze extra sociale dimensie wensen ze jou te overtuigen van hun permanent streven om vorming meer te laten zijn dan een droge bijeenkomst in een klaslokaal in de Arsenalstraat.

En wat staat er in de SNT-sterren voor de volgende 25 jaar?

We weten waarvoor we staan en moeten dit aan een zo breed mogelijk publiek kenbaar maken. Onze hoofdpijlers talen en informatica zijn en blijven vaste waarden voor de toekomst. De kunst zal er evenwel in bestaan de juiste balans te blijven vinden tussen het keurslijf aan onderwijswetten en de eigen creativiteit. De beste, maar ook meest broze, garantie op blijvend succes ligt in de gedrevenheid naar innovatie en het enthousiasme van het SNT-team. Kunnen zij de broodnodige flexibiliteit opbrengen om zich steeds opnieuw aan te passen aan de snel evoluerende omgeving zowel wat de eigen plaatselijke context, als wat de pedagogische, methodologische en materiële evoluties in het volwassenenonderwijs betreft? Indien ja, dan geef ik mijn opvolger nu al rendez-vous voor een spetterend 2029!

Dirk TEMMERMAN,
SNT-directeur

EN WE ZULLEN DOORGAAN ... OOK NA 150 JAAR !

De eerste 125 jaar (1854-1979)

Brugge had de eerste industrialisatiegolf bij de aanvang van de 19de eeuw gemist. Daardoor is het beter bewaard gebleven dan Gent maar men kon niet ter plaatse blijven trappelen. De tweede golf mocht niet meer gemist worden en daarom was er ondersteuning nodig vanuit een 'Nijverheidsschool'.

Het prille begin

Sedert 1838 voerde de stedelijke overheid een briefwisseling over de oprichting van een nijverheidsschool maar de financiële kant van de zaak bleek een grote hinderpaal te zijn. In 1851 werd een commissie o.l.v. de gouverneur opgericht om een dergelijke school voor te bereiden. In juni 1852 gaf de gemeenteraad positief advies en in november 1853 zei de Staat de subsidies toe. De "Ecole Industrielle de Bruges" kon starten.

Eerste leraar: Henri-Nicolas Hermans

De allereerste cursus, Elementaire Wiskunde, werd gegeven door Henri-Nicolas Hermans, voorheen leraar aan het gemeentelijk college te Nijvel en aan het Koninklijk Atheneum van Brugge. De winterlessen werden gevolgd door zomerlessen waarin de leerlingen met Hermans het veld ingingen om het landmeten in de praktijk in te oefenen. Daarvoor gebruikte hij bij voorkeur de zondagvoormiddag...

Helaas overleed deze pionier al 6 jaar later, in 1860.

In februari 1854 begonnen de lessen. De eerste cursus, 'Elementaire Wiskunde', ging door in de gebouwen van de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten in de Academiestraat. Voorlopig was er nog geen eigen directeur. Men telde toen 125 leerlingen waarvan velen uit de Bogaerdenschool, een internaat voor kansarme jongens.

Met het oog op de verdere uitbreiding verhuisde de Nijverheidsschool reeds in 1855 naar een groter complex in de Naaldenstraat. De stadsarchitect Isidore Alleweireldt werd leraar Mechanica, Bouwkunde en Steensnede.

De eerste stappen

Uit het schoolreglement van 1861-1862 bleek dat het onderwijs gratis was, de opleiding 3 jaar duurde, de voertaal Nederlands was en dat er toelatingsvoorwaarden bestonden. Men moest minstens 14 jaar oud zijn, kunnen lezen en schrijven en de basisbewerkingen van wiskunde kunnen toepassen. Het schooljaar begon op 1 oktober en eindigde op 30 april.

Eerste directeur: François-Auguste Mouzon

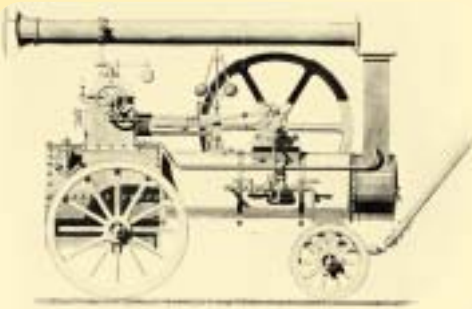
François-Auguste Mouzon werd geboren in 1822 te Musson in de provincie Luxemburg. In 1862 kwam hij naar Brugge waar hij benoemd was tot directeur van de Rijksmiddelbare Jongensschool. In datzelfde jaar werd principieel besloten dat de Nijverheidsschool een eigen directeur moest hebben, en in januari 1864 werd Mouzon uiteindelijk als eerste directeur aangesteld. Hij kon beide betrekkingen combineren omdat in de Nijverheidsschool de lessen enkel 's avonds werden gegeven. Bovendien lag het leerlingenaantal toen rond de 100 en bestond zijn personeel slechts uit vijf leraren en een bewaker.

Vanaf 1868 startte het vreemdetalenonderwijs met een cursus Frans, gegeven door directeur François Auguste Mouzon (1864-1889) zelf. Met leergangen zoals 'modelmaken' probeerde men in te spelen op de noden van de plaatselijke ijzergieterijen. Het aantal leerlingen uit de Bogaerdenschool werd minder belangrijk doordat de school ademnood kreeg omwille van een tekort aan lokalen. In 1871 werd dit zelfs een agendapunt van de gemeenteraad maar men vond er geen duurzame oplossing voor.

1871: eerste plaatsgebrek; bestaande lokalen worden vergroot

Men zou naar de Katelijnestraat verhuizen. De aanpassingswerken waren begonnen maar deze gingen gepaard met de nodige wrijvingen. Sommige spanningen vonden zelfs een uitlaatklep in de gemeenteraad waar in zitting van 16 maart 1878 raadslid Pecsteen mededeelde dat de 'cuirs dorés' (lederen muurdecoratie bezet met bladgoud) uit de lokalen van de Nijverheidsschool verdwenen waren tijdens de aanpassingswerken. Hij eiste onmiddellijke teruggave van deze kostbare wandbezettingen vermits ze aan de gemeenschap toebehoorden. Ze zijn nooit meer opgedoken.

In 1869 is de Nijverheidsschool voor op haar tijd door het maken van kleurtekeningen. De hiernaast afgebeelde tekening van een locomobiel - een verplaatsbare stoommachine die andere machines van drijfkracht voorzag - werd door leerling Adolphe Van Mullem gemaakt. Hij was één van de weinigen die in 1873 een diploma behaalde: men moest daarvoor immers 2 voorbereidende jaren doorlopen (gemeenschappelijk met de Academie) en dan nog eens 3 jaar lang 6 avonden per week 2 volle uren les volgen, onderbroken door welgeteld 4 jaarlijkse verlofdagen!

Het verzoek van de Minister van Binnenlandse Zaken om de vervolmakingscursus "Economie Politique ou Industrielle" op te richten leidde tot oeverloze debatten waarin financiering en christelijke waarden een onoverkomelijke hindernis leken. Bovendien moest men een bekwaam lesgever vinden die in het Nederlands kon onderwijzen wat niet voor de hand lag. Uiteindelijk konden met advocaat Geûens op 1 december 1879 de lessen aanvangen, maar wel op zondagvoormiddag omdat alle avonden in de week al bezet waren! Ook in 1879 bracht Minister Rolin in de Kamers verslag uit over het nijverheidsonderwijs in België. Daarin kregen zo goed als alle instituten zware kritiek te verduren, behalve de school van Brugge die volgens hem als model kon dienen voor wat zowel de inrichting als het onderwijs betrof.

Een fusie?

In een brief van 19 februari 1884 stelde de gouverneur het voortbestaan van de school in vraag. "De school stond niet meer ten dienste van de plaatselijke nijverheid". Hij stelde voor de Stedelijke Academie te verbinden aan de Nijverheidsschool waarbij het stadsbestuur de financiering voor eigen rekening moest nemen. Aanleiding was in feite een door de Staat gepropageerde nieuwe stroming, die kunst en ambacht in schoolverband wilde samenbundelen. Daarop vroeg de stad de overheden voorlopig door te gaan met de subsidiëring. Bovendien wou men inzage krijgen in de negatieve rapporten van de school. Gelukkig reageerde men positief op dat verzoek. Het zwak-

Landbouwerskinderen

De winter 1884-1885 was uitzonderlijk zacht, wat voor de studies van landbouwerskinderen vaak een ramp betekende. Zij moesten dan immers vroeger dan gewoonlijk op het land gaan helpen en werden als onregelmatige leerlingen geschrapt. Dat in 1885 desondanks 69 leerlingen het jaar beëindigden, was een groot succes.

ke punt bleek de specialisatie 'Tekenen' te zijn: 'Technisch' en 'Artistiek Tekenen' werden door één en dezelfde leerkracht gegeven, wat voor praktische problemen zorgde.

Toch waren er lichtpunten. Sedert 1884 gebruikte de school blanco schriften waarin de leerlingen de korte inhoud van de lessen moesten optekenen. Dat was uniek voor die tijd en werd zeer geprezen. In 1871 en 1884 kreeg de Nijverheidsschool een erediploma op twee internationale tentoonstellingen in Londen waar tekeningen van leerlingen geselecteerd werden. En in 1885 nam de school deel aan de wereldtentoonstelling van Antwerpen. Hoopgevend was dat 69 leerlingen het schooljaar afwerkten.

Enkele citaten uit de gemeenteraad in 1888:

Een kunstenaar aan het hoofd van de Nijverheidsschool? "Kunstenaars zijn gewoonlijk min bekwaam dan anderen in zake van nijverheid. Zij zijn gemeenlijk noch rekenkundigen noch werktuigkundigen; die vakken zijn den kunstenaar vreemd".

Een voorstel van raadslid Vanden Abeele: "... ten einde de toekomstige benoemingen der leeraars onzer academie van schoone kunsten en nijverheidsschool maar goed te keuren na een jaar voldoende ondervinding van hunne bediening als leeraar". Dit voorstel werd door de commissie van 'schoone kunsten' als vernederend bevonden voor bekwame en ervaren leerkrachten en met 2 stemmen tegen 1 verworpen.

In 1888 stelde een rapport voor om de Academie en de Nijverheidsschool onder één directie en één administratie te brengen en in dezelfde gebouwen te huisvesten. De eerste twee jaren zouden gemeenschappelijk zijn. Een derde elementair jaar en de twee hogere jaren zouden in de Nijverheidsschool aangeboden worden. Ze koppelden kunst aan de industrie en bevatten o.a. Handelsrekenen, Meetkunde, Economie, Fysica, Chemie, Hygiëne, Mechanica. De aparte cursus Frans bleek overbodig te zijn daar deze taal zo al in het onderwijs vervat was. Daarmee verdween de eerste taalcursus tijdelijk. In de gemeenteraad merkte raadslid Halleux op dat Brugge geen grote industriestad was en dat de Nijverheidsschool zich dan ook meer naar de ambachtelijke opleidingen zou moeten richten. In 1891 verhuisden beide scholen naar de oude Bogaerdenschool in de Katelijnestraat maar er waren geen subsidies voor de nodige opfriswerken. De administratieve budgetten bleven gescheiden en iedere school behield zijn eigen reglement maar Louis Dela Censerie, een bekend architect, werd directeur van beide scholen en alle leerkrachten bleven in functie. Zo werden de voorstellen uit het rapport grotendeels opgevolgd.

Directeur Louis Dela Censerie, stadsarchitect

In 1889 werd F.-A. Mouzon als directeur opgevolgd door Louis Dela Censerie, die reeds meer dan 20 jaar stadsarchitect was. In die hoedanigheid heeft hij zijn persoonlijke stempel gedrukt op het Brugs stadsbeeld door talloze restauraties en nieuw opgetrokken gebouwen in de neogotische stijl. Zijn bekendste nieuwbouwprojecten zijn het Provinciaal Hof en het Postkantoor op de Markt, de Rijksnormaalschool en Huize Minnewater, en in Antwerpen het Centraal Station. Ook het monument voor Breydel en de Coninc is ontworpen door Dela Censerie en beeldhouwer De Vigne, nadat ze de vooraf uitgeschreven wedstrijd gewonnen hadden. In 1892 nam Dela Censerie ontslag als stadsarchitect. Hij bleef directeur van de Nijverheidsschool tot zijn overlijden in september 1909.

Verdoring

In Brussel vlotte het niet zo. De Academie stond onder toezicht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de Nijverheidsschool onder het Ministerie van Landbouw en Openbare Werken, terwijl heel wat leerlingen uit landbouwersgezinnen kwamen. De bekrachtiging van de fusie liet op zich wachten want het water tussen beide ministeries bleek te diep. Ondertussen hadden beide scholen samen méér dan 500 leerlingen en er was plaatsgebrek.

In 1892 vroeg het Ministerie van Openbare Werken dat de hoogste twee jaren van de Nijverheidsschool zich vooral zouden buigen over praktische vakken terwijl technische vakken occasioneel konden gegeven worden. In 1895 werd ingegaan op het verzoek van het Ministerie van Landbouw en Openbare Werken om de cursussen Economie, Fysica, Chemie en Mechanica te schrappen. Vanaf 1 januari 1896 werden de betrokken leerkrachten niet meer betaald. De subsidies waren geschrapt en de Nijverheidsschool werd gesloten.

De wedergeboorte van de Nijverheids- en Koophandelsschool

Het bestuur begon intens de mogelijkheden te bestuderen om opnieuw een beroep te kunnen doen op overheidssteun. Ondertussen bleven de gemeenschappelijke jaren (met de Academie) doorgaan. In oktober 1896 zou men de school weer opstarten! Doordat er ook zondagscursussen waren zou men de omvangrijke bibliotheek van de school openstellen voor geïnteresseerden die wilden bijleren. Zoiets zou drempelverlagend kunnen werken. Op 1 juni begonnen de zomercursussen Marmer- en Houtnabootsing.

De Nijverheidsschool had reeds in 1896 een eigen bibliotheek. Met de reorganisatie van de instelling werd voorgesteld deze bibliotheekzaal "de Zondag morgen bestendig open te zetten voor de werklieden die de Zondag morgen doorgaans eenigen tijd vrij hebben".

Men startte echter pas volledig in oktober 1897 met een onderdirecteur die verantwoordelijk was voor de Nijverheidsschool en een algemeen directeur die de eindverantwoordelijkheid had. Maar het ministerie wilde een basisopleiding van drie jaar en twee specialisatiejaren waardoor de school pas in januari 1898 de deuren weer zou kunnen openen.

Zowel de burgerij als de arbeidersklasse, zowel jongeren als volwassenen, moesten het doelpubliek van de school worden. Men zou dan bijzondere inspanningen leveren om de niveaoverschillen weg te werken en de sociale achtergronden te overbruggen. Brugge was een zeehaven aan het bouwen en er was een belangrijke Engelssprekende kolonie in de stad.

Er was een groeiende vraag naar vreemdetalenkennis en de school startte met een cursus Engels en een cursus Duits in 1898. De Brugse 'Onafhankelijke Boekdrukkers- en Letterzetterbond' vroeg de stad een cursus Frans op te richten op zondagmorgen en dat gebeurde in het schooljaar 1899-1900. Ook cursussen Gezondheidsleer en Topografie werden opgericht.

Vanaf het schooljaar 1898-1899 werd schoolgeld gevraagd (3 fr. per leerling per leergang). Het geld bleef binnen de school en werd aan het einde van het schooljaar gedeeltelijk uitbetaald aan 'trouwe' leerlingen. Sociaal zwakkeren werden vrijgesteld van schoolgeld. Ondertussen was Louis Dela Censerie benoemd tot 'bestuurder' van de Stedelijke Academie en de Stedelijke Nijverheids- en Koophandelsschool. Ernest Feytmans was als 'onderbestuurder' aangesteld en hij was verantwoordelijk voor de Nijverheidsschool. De school zou uitbreiden met 4 leslokalen maar het ministerie weigerde de toelage. Het stadsbestuur besloot de lokalen zelf te bekostigen. In afwachting werd een huis betrokken in de St.-Katarinastraat te Assebroek.

Na de eeuwwisseling

In 1902 werd de eerste studiereis voor handelsstudenten ingericht. Men bezocht de haveninstallaties en aanverwante nijverheden van Gent. Het stadsbestuur gaf een toelage van 50 fr. als deelname in de verplaatsingskosten.

De Katelijnestraat mét tramspoor met rechts de kapel van de vroegere Bogaerdenschool, waar zowel de Nijverheidsschool als de Academie gevestigd waren.

Eerste studiereis

In 1910 ging het Ministerie van Nijverheid en Arbeid niet akkoord met de aanstelling van Florimond Van Acker als opvolger van de in 1909 overleden directeur Louis Dela Censerie. Flori Van Acker was een bekend Brugs kunstenaar maar kon de minister niet overtuigen als nieuwe 'bestuurder' van een nijverheidsschool. Ernest Feytmans werd waarnemend 'bestuurder' van de Nijverheids- en Handelsschool (de nieuwe benaming sedert 1898) en zo begonnen de beide scholen weer uit elkaar te groeien.

Het personeel van de Nijverheidsschool was verbonden aan een ander ministerie dan dat van de Academie waardoor het merkkelijk minder verdiende. In een schrijven vroeg het personeel een weddenaanpassing maar daar was voorlopig geen sprake van. Daardoor werd het moeilijker kandidaat-lesgevers voor de Nijverheidsschool te vinden.

Enkele wedden en lonen

Jaarwedde van Ernest Feytmans, voorlopig bestuurder van de school (1910): 1000 frank.

Jaarwedde van Josef Neytens, leraar Lijntekenen Nijverheidsschool én Academie (1904): 600 frank.

Jaarwedde van Oskar De Breuck, leraar Bedrijfsleer (enkel Nijverheidsschool - 1912), "250 frank voor 48 uren les, met vierjaarlijksche vermeerderingen van 1/5de van de aanvangende jaarwedde, tot dat het maximum van 450 frank bereikt zij".

Jaarwedde van huisbewaarder Daled (1901): 150 frank.

Gemiddeld dagloon van een arbeider omstreeks 1913: 3 frank.

Ter vergelijking: in 2003 is de geïndexeerde brutojaarwedde van een directeur met 0 jaar anciënniteit € 37.680 (of 1.520.007 frank), van een licentiaat-leraar € 28.668 (of 1.156.464 frank).

Er komen andere tijden

In 1912 vroeg de minister enkele aanpassingen aan het schoolreglement door te voeren. Het onderwijs moest weer kosteloos worden maar men mocht inschrijvingsgeld vragen. Dat geld zou dan zoals vroeger uitgekeerd kunnen worden aan de trouwe en vlijtige leerlingen; even-wel niet in contant geld. Men zou de leerling een spaarboekje van de Spaar- en Lijfrentekas geven waarop het geld gestort was. Dus ook in de Nijverheidsschool zou het 'schoolsparen' worden geïntroduceerd. Vanaf 12 jaar kon men inschrijven maar een verschuiving naar 14 jaar werd in het vooruitzicht gesteld.

Aan de vooravond van de eerste wereldoorlog (1913) bezochten cursisten de internationale tentoonstelling van Gent. Het stadsbestuur voorzag weer in een financiële tegemoetkoming. De bezettingstijd werd echter een periode van windstilte in de school. 1917 werd een jaar van ontbering en het personeel kreeg van het stadsbestuur een duurtetoeslag bovenop de wedde. Onmiddellijk na de bevrijding wilde de school met beroepsonderwijs starten maar er kwam tegenwind. Men beweerde dat een nijverheidsschool de 'grondbeginselen' moest geven en een beroepsschool de 'vakopleiding'.

En men wil vooruitgaan

In 1918 kwamen de eerste 'juffers' cursus volgen. Aanleiding was de oprichting van een aparte leergang 'Snelschrift en Vingerdruk voor Juffers'. Men startte met een 'infrastructuur' van zes schrijfmachines maar die bleken al snel ontoereikend. Ondertussen werd gevreesd voor de teloorgang van de goede zeden en men nam allerhande initiatieven om de geslachten te scheiden. Zo moesten de meisjes later binnenkomen en vroeger de lessen verlaten. Achteraf bleken de goede zeden nooit bedreigd te zijn. Het aantal cursisten groeide en regelmatig moesten schrijfmachines bijgekocht worden.

Eerste vrouwelijke leerlingen

In 1918 leerden 31 vrouwen, tussen 15 en 30 jaar oud, Steno en Typen. De in 1920 door de school aangekochte nieuwe schrijfmachines kostten 1360 frank per stuk!

Achille van Acker: een toen nog onbekende leerling

Onder de leerlingen ingeschreven in het eerste studiejaar van de handelsafdeling in het schooljaar 1913-1914 vinden we:

"Van Acker, Achille, Lodewijk Van Casselstraat 33, Mandenmaker, 16j"

Het gaat hier weldegelijk om dé Achille Van Acker, die sinds zijn geboorte op 8 april 1898 in "het Klaverstraatje" woonde, toen nog officieel de Lodewijk Van Casselstraat. Met 11 broers en zussen sliep hij op de zolder van een klein volkshuis. Zijn vader was mandenmaker en van zijn zevende jaar moest Achille meehelpen; op zijn elfde ging hij bij zijn vader in de stiel.

Bijgevolg had hij enkel lager onderwijs genoten. Zaterdag was marktdag, dus werkten ze op vrijdagavond tot middernacht en om half vier stonden ze alweer op. Onder deze omstandigheden volgde Achille toch nog een tweetal jaar Franse avondles (niet aan onze school), hoewel zijn vader vond dat half negen 's avonds te vroeg was om het werk neer te leggen.

Leergierig en gedreven als hij was, besloot Achille Van Acker zich op 15-jarige leeftijd in te schrijven in de handelsafdeling van de Nijverheidsschool. Dat schooljaar waren er 338 inschrijvingen, waaronder heel wat bedienden en scholieren, doch slechts één mandenmaker. De vijf verplichte vakken waren: Handelsrekenen, Handelsdocumenten, Stelkunde (= Algebra), Engels en Duits. Van Acker volgde bovendien de vrije cursus Vingerdrukkunde (= Typen).

Over het schoolleven anno 1913 schrijft Achille Van Acker in zijn "Herinneringen" o.a.: **"Toen ik veertien [sic] was, ging ik naar de handelsschool voor avondlessen. Onder de verschillende leraars maakte die in Duits vooral indruk op me. Hij was klein van gestalte, met levendige blik. Hij had gezag. Al stond de klas overeind, toen hij verscheen zweeg iedereen. Bij hem waagde men het niet stinkballen of niespoeder te gooien zoals bij de leraar in handelsrekenen, of klakkertjes te laten knetteren zoals bij die in stelkunde. (...) Ook tekende men het portret van de leraar Duits niet op de muur, zoals we het met de leraar in Engels deden, met het onderschrift 'Funny boy', wat de titel was van de eerste les.**

Vertellen, dat de leraar in Duits kon. Sprak hij over een hoogoven, dan wist hij te zeggen hoe deze precies functioneerde en wat de aard van het werk was. (...) Later heb ik altijd met de grootste eerbied en bewondering van hem gesproken.

(...) Een ernstig man was de leraar in handelsrekenen en handelsdocumenten. Hij was schoolbestuurder en had de leiding van de handelsschool.

(...) De les in machineschrift was een vrije cursus en het aantal leerlingen was dan ook beperkt. We waren met twaalf voor drie machines. Ieder mocht om de beurt typen. Over het algemeen werden de lessen in de handelsschool gevolgd door jongens die ook nog middelbaar onderwijs kregen.

Ik was pover gekleed. Ik had zware werkhandsen. Reeds de eerste dagen merkte ik dat de leraar me niet goed kon dulden."

De leraar Duits waar Van Acker bewonderend over sprak, was Julius Péé; voor Vingerdrukkunde nam hij uiteindelijk niet aan de eindexamens deel. Maar voor het vak Handelsdocumenten ontving Achille Van Acker op het einde van het schooljaar wel de vierde prijs. Van de 25 ingeschrevenen in het eerste studiejaar van de handelsafdeling haakten er 15 vóór het eindexamen af.

Er bestaat veel kans dat Achille Van Acker met zijn groot doorzettingsvermogen na drie jaar het diploma van de handelsafdeling zou behaald hebben, ware het niet dat hij zoals alle Brugse jongens in 1914 vluchtte voor de binnenvallende Duitsers...

Zoals bekend, belette dit alles hem niet later drie keer minister en vier keer Eerste Minister te worden. Hij opende tevens een boekhandel in Brugge waarvoor zijn opleiding aan de Nijverheidsschool toch van nut zal geweest zijn.

In 1922 besliste de gemeenteraad dat leerlingen uit andere gemeenten voortaan schoolgeld zouden moeten betalen. In 1923 werden ze door de minister teruggefloten want de school werd gesubsidieerd met gemeenschapsgeld van de provincie en het rijk. Daardoor had iedereen recht op onderwijs tegen dezelfde voorwaarden. Huisbewaarder Rau moest zelfs na een klacht van de plaatselijke handelaars wegens oneerlijke concurrentie zijn handeltje in schoolbehoeften stopzetten. In ruil kreeg hij er wel een opslag van 1.000 Fr per jaar voor. Het volgende jaar besliste de gemeenteraad dat er in alle lokalen van de Nijverheidsschool elektrische verlichting zou geïnstalleerd worden en men stelde zelfs de oprichting van een leergang Elektriciteit voor. De meerderheidsfractie zou het voorstel bestuderen en ze bleef dat doen. In het schooljaar 1923-1924 had de Nijverheidsschool 83 leerlingen moeten weigeren omwille van plaatsgebrek. Dat plaatsgebrek werd zo erg dat men met 50 tot 80 leerlingen in één lokaal zat en dat de directie van Nijverheidsschool en Academie hun bureau in het wachtzaaltje ondergebracht hadden.

Het politieke spel

Als men in de gemeenteraad informatie vroeg over de werkgroep Elektriciteit werd er geglimlacht en ... men bestudeerde 'het voorstel 1923'. In 1926 klaagde de oppositie de moedwillige achteruitstelling van de Nijverheidsschool aan t.o.v. de Vrije Beroepsschool omwille van het saboteren van de oprichting van een leergang Elektriciteit. Ondertussen werd naast Engels en Duits, de cursus Frans verplicht gemaakt (3 jaar 6 lessen per week).

Er hangt elektriciteit in de lucht

In 1930 werd er in de gemeenteraad luidop gespot met de gevraagde leergang Elektriciteit voor de Nijverheidsschool. Men sprak over 'draadloze elektriciteit', een werkgroep met een kapotte dynamo, een afdeling 'kortsluiting' e.d.m. Het katholieke stadsbestuur werd openlijk verweten niets te doen voor het officieel onderwijs in Brugge. Ondertussen verdiende de bestuurder van de Vrije Beroepsschool driemaal meer dan zijn collega in de Nijverheidsschool. De sfeer verziekte en men eiste dat de Nijverheidsschool zou uitgebouwd worden tot een officiële beroepsschool.

De woelige dertiger jaren

Er kwam een duidelijke indeling van het schooljaar. Men had winterleergangen en zomerleergangen. De winterleergangen duurden 24 weken en de zomerleergangen 11 weken. Er waren ook lessen voorzien op zaterdag en zondag. De school had echter geen directeur meer en lesgever Louis D'Helft was dienstdoend 'bestuurder'. In het schooljaar 1930-1931 waren er 312 leerlingen ingeschreven waarvan 49 meisjes.

Het stadsbestuur stapte uiteindelijk af van de idee de Academie en de Nijverheidsschool onder één 'bestuurder' te plaatsen omwille van een blijvend conflict tussen de twee verantwoordelijke ministeries. Na lang aandringen van de oppositie werd een lijst van kandidaat-directeurs voor de Nijverheidsschool opgesteld. Bij stemming in de gemeenteraad werd Marcel Gerstmans de nieuwe directeur van de school.

Ondertussen subsidieerde het stadsbestuur een hoogspanningscabine voor de Vrije Beroepsschool terwijl de leergang Elektriciteit voor de eigen school in de lade bleef steken. Directeur Gerstmans bedacht een Belgisch compromis door een leergang Elektriciteit van 2 uur per week op te richten ten koste van een ontslagnemend lesgever van wie de leergang afgeschaft werd.

Weddenvermindering van het personeel met 2,5 %

In 1933 was er crisis alom. Er moest overall bespaard worden; ook in de school. Er waren heel wat ontslagen en personeelwissels. De wedden van het personeel werden met 10 % verlaagd maar uiteindelijk milderde men tot 2,5 %. Men schafte zelfs de prijsuitreikingen af om te besparen.

Brussel krijgt meer inspraak

Vanaf 1934-1935 vroeg men het Ministerie van Openbaar Onderwijs om de school officieel te erkennen. In 1935 werd ze de Middelbare Nijverheids- en Handelsschool die bestond uit een Nijverheidsafdeling, een Handelsafdeling en een Schildersafdeling. De voertaal bleef Nederlands. Ieder jaar eindigde met een bekwaamheidsexamen en op het einde van de opleiding werd er al dan niet een bekwaamheidsbewijs uitgereikt. De schooladministratie kreeg een hedendaags uitzicht want men moest een stamboekregister, examenresultaten, proces-verbaal van eindexamens, aanwezigheidslijsten, personeelslijsten e.d.m. bijhouden. Het aantal leerlingen bleef rond de 300 schommelen. Velen schreven zich in maar weinigen bleven tot het einde van het schooljaar de lessen volgen. De oppositie beweerde dat de cursussen te weinig om het lijf hadden. Zo verdwenen met algemene goedkeuring de cursussen Engels en Frans in 1938. Zou de cursus Duits stand houden?

De tweede wereldoorlog (1939-1945)

Bij het Ministerie was het de Dienst voor Technisch Onderwijs die zich verantwoordelijk achtte voor de school. Het niveau van de bekwaamheidsbewijzen werd vastgelegd: de Nijverheidsafdeling was een B2-niveau, de Handelsafdeling een B3-niveau en de Schildersafdeling zou later een beroepsniveau krijgen (B6/B2). Officieel bestond het personeel uit een directeur, een secretaris, twee bewakers, 13 lesgevers, een 'preparator' van de scheikundeklas en een huisbewaarder.

In de meidagen 1940 (inval Duitsers) werden honderden vluchtelingen opgevangen in de schoolgebouwen. In 1941 overwoog men toen al een cursus Nederlands Beschaafde Omme-gangstaal op te richten maar de tijden werden moeilijker. Tijdens het schooljaar 1941-1942 werd de school tijdens de 'koudste dagen van het jaar' gesloten. Toen waren er 262 leerlingen waaronder 47 meisjes en 87 leerlingen ouder dan 20 jaar. De overheid vroeg het personeel pas met pensioen te gaan aan 65 jaar. In 1943 groeide het aantal cursisten nog aan en werd de Handelsafdeling de grootste. Een jaar later overwoog men zelfs een aparte structuur voor de Handelsschool terwijl de Nijverheidsschool een cursus Autotechnieken en Elektrotechnieken plande.

Gedurende de oorlog kennen de lessen doorgaans een normaal verloop

In september 1944 was Brugge echter bevrijd, oorlogsdirecteur Marcel Gerstmans werd ontslagen en al zijn bestuursbeslissingen werden vernietigd. Later sprak men een tuchtstraf tegen hem uit maar de straf werd in de zestiger jaren zo gemilderd dat hij toch van een pensioen kon genieten. Ondertussen had de bezettende overheid lokalen van de school opgeëist en moest men uitkijken naar vervangingslokalen.

De wederopbouw

In 1947 vroeg de oppositie in de gemeenteraad om van de Middelbare Nijverheids- en Handelsschool een stedelijke vakschool te maken. De meerderheid erkende de nood maar koos voor een initiatief van het Rijksonderwijs vanuit Brussel. Tegelijkertijd publiceerde de oppositie een brief van 7 gemeenteraadsleden waarin ze de oprichting van een praktische leer-gang Elektriciteit vroegen (een optie uit 1923). Het stadsbestuur zocht nog steeds een nieuwe directeur voor de school maar voortaan zou er ook aan de kandidaten een bewijs van goed gedrag en 'burgertrouw' gevraagd worden. Op 1 oktober 1947 werd Gerard De Waele, doctor in de Pedagogische Wetenschappen, de nieuwe directeur. Onder directeur De Waele kreeg de school een bijkomende titel: Stedelijke Middelbare Nijverheids- en Handelsschool - avondschool.

De dactyloklas (1954)

Directeur Gerard De Waele

Gerard De Waele werd benoemd tot directeur van de Nijverheids- en Handelsschool op 1 oktober 1947. De school stond beter bekend als de "Avondschool". De lessen gingen toen nog door in de Bogaerdenkapel, een vleugel van de Academie. De Nijverheidsschool telde een tiental leerkrachten. In die tijd was een directeur nog in staat de leerkrachten te kneden, hij kon ze naar zijn hand zetten. Maar hij had wel iets over voor zijn personeel: ieder jaar konden ze genieten van een nieuwjaarsreceptie. Wijn en gebak werden door hemzelf bekostigd.

Na de oorlog waren er amper 50 cursisten verbonden aan de school, maar met de jaren steeg het aantal naar 300. In zijn tijd bestonden er ook nog prijsuitreikingen die doorgingen in het vroegere Concertgebouw.

Centrale verwarming was er nog niet. De lokalen

werden verwarmd door kachels van de oude stempel: een kolom gevuld met kolen.

Dat Gerard De Waele Doctor in de Pedagogische Wetenschappen was, kwam naar voren toen hij zelf een taallessenaar ontwierp. Het allereerste taallabo bestond uit een lange metalen tafel met tal van pluggen die de mogelijkheid boden hoofdtelefoons te verbinden met een bandrecorder. Zijn streven was om ieder lokaal te voorzien van een bandopnemer en luidsprekers. Ook de afdeling Steno-Dactylo maakte hier gebruik van. Later werd het eerste echte taallabo aangekocht. Daarvoor verplaatste Gerard De Waele zich zelfs naar een beurs in Leuven.

Hij nam afscheid van de Nijverheidsschool in 1973 met de woorden: "Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan. De tijd van gaan is voor mij gekomen".

Na de oorlog werden de talencursussen gepromoot maar in de jaren vijftig ging de belangstelling enorm achteruit. Engels en Duits verdwenen. Boekhouden ging dezelfde weg op. Nochtans probeerde het stadsbestuur de school in de belangstelling te houden. Vanaf 1949 werd er een tentoonstelling ingericht aan het einde van elk schooljaar. De school werd drie dagen opengesteld: zaterdag, zondag en maandag. Bij de eerste tentoonstelling kwamen 3.000 bezoekers opdagen. Prijsuitreikingen gingen door in de Gotische Zaal van het Stadhuis en later in de orgelzaal van de Stedelijke Muziekschool.

De belangstelling voor de leergangen bleef echter wispelturig schommelen. Men zocht naar kwalitatief hoogstaande cursussen die onmiddellijk inspeelden op de vraag. Autotechniek werd verder uitgebouwd, Landmeten en Nivelleren werden beter onderbouwd o.a. met een bijkomende cursus Wiskunde. Steno-Dactylo kreeg een bijkomende specialisatie Franse taal. De cursussen duurden 28, 32 of 40 weken per schooljaar.

Het aantal leerlingen stagneerde rond de 200 met een marge van 20. De school bleef in de schaduw van de Stedelijke Academie verder actief maar werd door heel wat Bruggelingen foutief als de 'academie' betiteld. De directeur deed er dan ook alles aan om de school een eigen identiteit te bezorgen naast deze van het Stedelijk Kunstonderwijs.

1968: een begrip

In 1964 werd de afdeling Engels nieuw leven ingeblazen en startte het eerste jaar van een driejarige cursus. Later zou Duits volgen. Jonge leerkrachten promootten tijdens de vakantieperiodes op een actieve manier hun cursussen waardoor het aantal cursisten bleef stijgen. Het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid vergoedde jonge cursisten uit de Nijverheidsschool omdat hun opleiding beschouwd werd als een meerwaarde voor de samenleving. Jarenlang zouden jonge arbeiders, bedienden en werkzoekenden die bepaalde cursussen volgden, aan het einde van hun opleiding beloond worden met een speciale vergoeding. De bedragen varieerden van 2.000 tot meer dan 10.000 frank per cursist.

Vanaf 1967-1968 scoorden de talencursussen het hoogst: Frans telde 50 cursisten en Engels 40 op een schoolbevolking van 193 cursisten. Ook Steno-Dactylo begon te scoren en telde in 1969-1970 41 cursisten op een schoolbevolking van 214.

Directeur Cyrille Callebaut

Cyrille Callebaut volgde directeur Gerard De Waele op van 1973 tot 1979. Hij is dé directeur die verbonden wordt aan de gebouwen van de Arsenaalstraat 4.

De lokalen in de Academie waren ontoereikend om nog twee scholen in onder te brengen, dus werd er door het stadsbestuur gezocht naar een nieuwe locatie voor de Nijverheidsschool. De uiteindelijke keuze door Schepen Maes-Vanrobaeys en stadsarchitect Gorissen viel op het nabijgelegen gebouw van de VZW Jongensstad in de Arsenaalstraat. Voor de verhuizing zelf stonden verschillende personen in: de stadsdiensten werden ingeschakeld voor het meubilair, de inrichting van het gebouw door Jean Hocepied, toenmalig directeur van de Academie, de inspectie ervan door directeur Cyrille Callebaut. Zijn taak was de mankementen van het gebouw te ontdekken en te laten herstellen. Zo herinnert Cyrille zich dat zelfs de plinten gecontroleerd werden. Voor de inrichting van de lesgarage sprak hij vakleerkracht Noël Denduyver aan.

Zelf geeft hij toe dat zijn eerste jaar er één was van hard labeur om zich in te werken in zijn directeurschap en wegwijs te geraken in alle administratieve beslommeringen.

Hij zorgde ervoor dat de Nijverheidsschool als avond-

school aansloot bij het dagonderwijs: de namiddagcursussen voor de talen werden uitgebreid. De Stadslagere School van Sint-Andries fungeerde als zusterafdeling voor de leergangen Frans en Engels. Want van dan af aan sprak men van "leergangen". Directeur Callebaut ging indertijd zelf naar Brussel om de diploma's te laten verifiëren. Daar aangekomen werden deze ongeldig verklaard, want de Nijverheidsschool was geen "school", het ging om "leergangen".

Nog een grote vernieuwing van Brussel was het feit dat een "getuigschrift lagere school" niet meer nodig was om les te volgen aan de Nijverheidsschool. Werden tevoren heel vaak brieven naar alle uithoeken van het land gestuurd om zo'n getuigschrift van een aantal cursisten te bemachtigen, dan volstond vanaf dat moment het afleggen van een toegangsexamen.

Onder het directeurschap van Cyrille Callebaut kenden de taalleergangen aan de Nijverheidsschool een grote bloei en groei. Belangrijk voor hem want in die tijd werd zijn wedde berekend op het aantal cursisten. Hij werd nooit ontgoocheld, had nooit moeilijkheden met zijn personeel en dit was vooral te danken aan zijn luisterend oor. Hij deed zijn job graag en heeft altijd vreugde in zijn werk als directeur gevonden.

1968 had inderdaad heel wat stromingen losgeweekt in de samenleving. De vrouw ('Dolle Mina' in Nederland) eiste haar plaats op in de samenleving en het beleid ervan. Na de gemeenteraadsverkiezingen werden heel wat vrouwen verkozen in de gemeenteraad en kregen wij zelfs een eerste vrouwelijke Schepen voor Onderwijs, Marie-Louise Maes-Vanrobaeys, later senator. Ondertussen waren de randgemeenten en de stad versmolten tot 'Groot-Brugge' en men zat te wachten op 'grote' initiatieven.

In de school kreeg het talenonderwijs heel wat inschrijvingen. Generaties hadden de kans niet gekregen om een taal te studeren en kwamen nu die achterstand inhalen. Frans was noodzaak, Engels was trendy in een tijd van flower-power, happenings, provo's en internationaal protest. Frans werd HSTL (Hoger Secundaire Technische Leergang) en Engels LSTL (Lager Secundaire Technische Leergang). Taallabo's verbaasden iedereen en werden publicitair uitgespeeld. In 1973 volgt Cyrille Callebaut, leraar Nederlands aan de school, directeur Gerard De Waele op.

De wonderjaren

In 1973-1974 werden de eerste namiddagcursussen Engels ingericht; later volgde Frans. De vrouwelijke gemeenteraadsleden met de Schepen aan kop schreven zich in voor een cursus. Wie in wilde zijn, moest meedoen en Engels werd een 'boom'-cursus (109 inschrijvingen op een totale schoolbevolking van 293 en het volgende jaar 143 op een schoolbevolking van 358).

Eerste vrouwelijke Schepen voor Onderwijs in Brugge, Marie-Louise Maes-Vanrobaeys, volgt zelf Engels

Eerste buitenlandse schoolreis

Onder impuls van de ambitieuze cursisten ging de eerste schoolreis door naar Londen; per vliegtuig vanuit Oostende, sightseeing en het bijwonen van een avondvertoning van Jesus Christ Superstar. Ondertussen waren de eerste vrouwelijke personeelsleden in dienst gekomen. De vrouw was op alle niveaus aanwezig in de school!

De Nijverheidsschool-taalcursussen werden de directe concurrent van de taalcursussen van de Middenstandsopleidingen in Ter Groene Poorte. Hier beleefden sommige gemeenteraadsleden van deze streek soms moeilijke momenten als ze hun verantwoordelijkheid t.o.v. de Nijverheidsschool moesten nemen. Het werd een gezonde concurrentieslag waarin de kwaliteit en de lage kosten het moesten halen van standing, ontspanning en aftrekbaarheid van belastingen...

*De eerste schoolreis
(1973)*

De lokalen die de school in de Academie betrok, waren ontoereikend. De cursisten groeiden aan en de namiddagcursussen van de Nijverheidsschool en de dagschool van de Academie moesten drummen om een lokaal te hebben. De gebouwen van de Arsenaalstraat 4 werden door de stad overgenomen en Jean Hocepied, directeur van de Academie en architect, begeleidde de nodige aanpassingswerken. In 1977 verhuisde men naar de nieuwe lokalen.

Verhuis naar Arsenaalstraat 4

Tijdens de bestuurswissel werd Marie-Louise Maes-Vanrobaeys vervangen door een 'man' als Schepen van Onderwijs, Fernand Peuteman. De vrouwen bleven echter cursus volgen, voelden zich bevestigd door het aantal en aangetrokken door de sfeer. Daarnaast kon iedereen merken dat het stadsbestuur meer dan ooit geloofde in de eigenheid van de school en in haar opdracht. Namiddagcursussen floreerden, studiereizen gebeurden jaarlijks zowel voor Frans, Engels en Duits, en er werd over gesproken.

Eerste vrouwelijke personeelslid: Sony De Pauw

In 1976 kwam Sony De Pauw in dienst als studiemeesteres-opvoedster.

Over die beginperiode herinnert ze zich: "Ik moest van de directeur met 'mevrouw' aangesproken worden, net zoals de mannen elkaar met 'mijnheer' aanspraken. Als jong meisje had ik daar een hekel aan. Het was niet altijd gemakkelijk met al die mannen die me regelmatig voor de gek hielden. Mijn werk bestond onder andere uit briefjes schrijven voor cursisten die te laat waren voor de lessen. Zij moesten dan eerst een bewijs bij mij halen voor ze de klas binnen mochten. Bij het begin en einde van de lessen en pauzes moest ik telkens op de bel drukken, maar ik durfde dat al eens vergeten, tot groot ongenoegen van velen...

En verder heb ik veel babykleertjes gebreid terwijl directeur Callebaut de krant las, want er was toen bijna geen werk."

Van dwerg tot mastodont (1979 - 2004)

In 1979 bestond de Stedelijke Nijverheids- en Handelsschool 125 jaar. Dat werd passend gevierd met een Academische Zitting in het Stadhuis, een tentoonstelling in het Provinciaal Hof en de uitgave van een gedocumenteerde catalogus van de hand van directeur De Waele, een verwoed archivaris, en W.P. Dezutter, conservator van het volkskundig museum. Wat niemand kon of durfde vermoeden, deze 125-jaar-viering zou tevens de afsluiting van een mooi en rustig tijdperk van de school blijken te zijn.

Immers, op 1 september 1979 werd directeur Cyriel Callebaut opgevolgd door Marc Boddaert, klein van gestalte maar rad van tong en uiterst gedreven. Nog voor zijn aantreden was gebleken dat bij de volwassen bevolking de nood aan bijscholing groeide. De Vriendenkring had zelf al bijkomende taalcursussen opgericht om hieraan te voldoen. Ook de belangstelling van de werknemer-cursist om gebruik te maken van kredieturen - een vorm van betaald studeren en laat herdoopt tot educatief verlof - was hieraan niet vreemd.

Directeur Marc Boddaert

Marc Boddaert werd op 1 september 1979 aangesteld als directeur aan de SNT en bleef deze functie 20 jaar lang uitoefenen. Vanaf zijn eerste schooldag kende hij zijn personeelsleden bij naam; hij had de foto van 125 jaar Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen van buiten geleerd en zo de gezichten aan de namen gekoppeld.

Directeur Boddaert zorgde voor de uitstraling van de SNT en de uitbreiding ervan. Vooral de nijverheidsafdelingen brachten de school naar buiten. In het schooljaar 81 - 82 mocht de afdeling Schilderen de werfafsluiting van de Kredietbank in de Steenstraat beschilderen. Ze werden ook door de BRT aangesproken voor de reproducties van de verkeerstekens in een TV-quiz. Later schilderden zij de Brugse geveltjes die het decor vormden van "Bouwen Wonen Nu". En nog later werd de glazen wand van het zwembad "De Valkaart" in Oostkamp voorzien van een tropisch stranddecor.

In juni 1980 nam de SNT voor de eerste keer deel aan de Pandfeeste. Directeur Boddaert vulde zijn aanhangwagen met zijn behangtafel en de salontafel, het tapijt en de TV-kast van zijn overleden moeder. Een houten lat met een daglicht eraan bevestigd zorgde voor de nodige verlichting.

Tijdens zijn directeurschap mocht hij genieten van hoog Amerikaans bezoek. In maart 1980 kreeg minister Kelly Nix van Louisiana samen met enkele senatoren een rondleiding in de SNT.

Op 24 september 1988 was minister Luc Van den

Bossche aanwezig op de eerste Academische Zitting van de SNT. Deze ging door in de Gotische Zaal van het Stadhuis en had als onderwerp: "Betekenis van het Onderwijs voor Sociale Promotie".

De prijsuitreikingen die plaatsvonden onder directeur Callebaut werden in een nieuw kleedje gestoken. De prijsboeken verdwenen en werden vervangen door een glaasje schuimwijn of fruitsap. De eindejaarsrecepties in juni werden een jarenlange traditie.

En de SNT bloeide: waar in 1979 gestart werd met 454 cursisten telde de school er in 1987 al 1400.

Dit was voornamelijk te danken aan de reclamecampagnes die Marc Boddaert opzette: iedere leerkracht kreeg aan het eind van het schooljaar 100 infoblaadjes mee om in zijn of haar omgeving te bussen.

Marc Boddaert was geen aristocraat en ook geen gezette burger, maar een "werkende" directeur. In de school zag je hem meestal in pak met das, maar je kon hem evengoed eens aantreffen in overall. Een van die gelegenheden was toen hij samen met Filip Crul, leerkracht afdeling Schilderen, zijn nieuwe directeurslokaal schilderde. Jammer genoeg werd dit werk nooit voltooid wegens een tekort aan verf. Of toen hij zijn eerste bureau ging ophalen bij de Dienst Onderwijs die van meubilair veranderde. Hij installeerde zich in zijn nieuwe lokaal aan een kreupel bureau, ondersteund door twee telefoongidsen! Maar hij eindigde zijn directeurschap met een school waar iedereen naar opkeek.

1981: naamsverandering naar Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen
1982: oprichting eerste jaar Spaans en Kleding
1983: eerste opleidingen Koken en Informatica

De uren die door de teloorgang van een school in Blankenberge in de urenbank waren terechtgekomen, werden in de komende jaren handig door directeur Boddaert aangewend. Een vloedgolf van nieuwe opleidingen (Kleding (1982), Koken en Gebak (1983)) of uitbreidingen op bestaande opleidingen (Engels en Frans) was het gevolg. Dat weerspiegelde zich vanzelfsprekend in het cursistenaantal dat op amper 5 jaar tijd met 148% steeg tot ruim 1.100. Belangrijk was dat hierbij al opleidingen aanwezig waren zoals Spaans of het embryonale programmeren in Basic en Cobol die de kiem in zich droegen voor de nog grotere cursistenboom in de jaren 90.

De naamswijziging naar Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen, De Bogaerde, met ingang van 1 september 81 gaf al een hint van de richting die directeur Boddaert wou inslaan. De school begon zich, ook schoorvoetend, duidelijker te manifesteren, zij het via de jaarlijkse opendeurdag annex tentoonstelling, de traditionele infostand in juni op de Pandfeeste in het Astridpark en bescheiden reclame-advertenties in het Brugsch Handelsblad en het Vlaams Weekblad.

Toch was niet alles rozengeur en maneschijn. In 1983 begon de buurt voor het eerst te klagen over wildparkeren in de Arsenalstraat. Een klacht die met de stijgende cursistenaantallen steeds frequenter zou terugkomen, ook al leverden de school zelf en het Stadsbestuur heel wat inspanningen om de overlast tot een minimum te beperken.

Pijnlijk dieptepunt was de mislukte poging om de school in het Hoger Onderwijs voor Sociale Promotie binnen te loodsen. Een kant en klare Bibliotheekopleiding werd begin oktober 83 ter elfder ure door Minister Coens aan de naburige Rijksleergangen voor Technisch Onderwijs van het Gemeenschapsonderwijs toegewezen.

Medio de jaren 80 bestond nog de hoop dat de haven van Zeebrugge zich net zoals Antwerpen tot een haven metropool zou ontwikkelen. Helaas bleven de verwachte ondersteunende havenbedrijven en -diensten weg. Deze verkeerde inschatting verklaart enerzijds de oprichting maar ook de snelle teloorgang van opleidingen als Maritiem Engels en Havenarbeid.

Dat de school meer was dan een onderwijsinstelling, met name ook een sociaal gegeven, bewees het jaarlijkse schoolbal. Voor het eerst werd het in Ter Groene Poorte ingedanst n.a.v. het jubileum. Daarna liep het Jagershof te Sint-Andries elk jaar vol. Het leverde ook een extra centje op voor de Vriendenkring die steeds meer uitrustingskosten ging dragen omdat de toegekende stadstoelagen de exponentiële cursistengroei niet volgden.

Reizen, fuiven, kerstfeesten: SNT biedt veel meer dan les volgen alleen...

De nieuwe wet van 85 op het Educatief verlot die de loongrens gevoelig verhoogde en het aantal gerechtigde uren op 100% van de opleiding bracht, deed nog meer werknemers in de toenmalige benarde tijden van werkonzekerheid besluiten zich bij te scholen.

Om haar steeds grotere cursistenpopulatie jaar na jaar met succes te vernieuwen werden geleidelijk aan de publicitaire inspanningen opgedreven. Als eerste kwam de Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen met een aan huis bedeelde groene folder. Dat deze folder anno 2004, zij het in licht gewijzigde vorm, nog steeds als belangrijk communicatie-instrument wordt gebruikt, bewijst zijn doeltreffendheid. Het illustreert ook dat het toenmalige directieteam, Boddaert en zijn onderdirecteur, Dirk Temmerman, aangesteld in 84, de vinger

konden leggen op de polsslag van de potentiële cursistenpopulatie in de wijde Brugse omgeving. Ook het schoolblad Memo, later omgedoopt tot SNT-Info, met informerende maar ook ludieke inhoud, vervulde een steeds belangrijkere rol in de communicatie en binding met de cursist. Vanaf 1987 verschenen daarin elk semester de integrale lessenroosters.

SNT start als eerste in Vlaanderen met modulaire taalopleiding

Op 1 september 1986 gaat de school na heel wat voorbereidend werk als eerste in Vlaanderen van start met een modulaire taalopleiding: Engels voor Internationale Handel en Verkeer. Modulaire opleidingen - de vroegere opleidingen met kapitaliseerbare eenheden - laten de cursist toe een opleiding via eenheden en modules op eigen tempo af te werken. Het is juist dit à la carte systeem dat de nieuwe generaties cursisten in het bijzonder zal aanspreken en het succes verklaren van de modularisering van heel wat opleidingen om anno 2004 te komen tot een 80/20-modulair/lineair verhouding.

Dat de school ook in 'Brussel' begint bekend te raken bewijzen haar uitverkiezing om deel te nemen aan experimenten als: Alternierend Leren, Gezins- en Bejaardenhulp (1986) en het Project Valorisatie van de Dienstplicht (1987). Voor dit laatste kreeg taallerares Frans, Tilde Lauriks, haar vaste stek in de kwartieren van de Belgische Strijdkrachten te Zeebrugge.

Inschrijvingsgeld stopt stroom cursisten niet

De lange schoolnaam geraakt maar niet echt ingeburgerd. Daarom wordt vanaf '86 de afkorting SNT ingevoerd, samen met een logo en groen als huiskleur. Vandaag is SNT een begrip tot ver buiten Brugge al heeft de volksmond het ook graag over "De Arsenaalstraat".

Was het Onderwijs voor Sociale Promotie tot dan altijd gratis geweest, per 1 september '86 voert minister Coens het inschrijvingsgeld in. 10 Fr per lesuur met een maximum van 1000 Fr indien minder dan 240 uur wordt gevolgd, 2000 Fr indien meer. Later zou de beperking wegvallen om in 1999 te worden vervangen door 15 Fr (€0,37) per lesuur. Ofschoon een

negatieve terugslag wordt gevreesd, heeft dit geen noemenswaardige impact. Het cursistenaantal blijft pijlsnel de hoogte ingaan. Wel wordt steeds duidelijker dat de echte nijverheidsleergangen aan hun zwanenzang begonnen zijn. Opleidingen als Hout en Bouw en Schilderen zullen in de komende jaren worden opgedoekt wegens gebrek aan belangstelling enerzijds, wegens nood aan lokalen voor de in opmars zijnde afdelingen anderzijds. Ook de afdeling Autotechniek krijgt het moeilijker. Enkele hervormingen kunnen haar echter laten overleven. Nieuwe opleidingen blijven aanrollen. In '88/'89 zijn dat: Italiaans en Audio-, Video- en KTV-techniek.

*Opening Opendeurdag
annex tentoonstelling
april 1989*

Wat aanvankelijk een nadeel leek naar cursistenwerving toe - niet verbonden zijn aan een dagschool - werd vanaf eind de jaren 80 omgebogen tot een uniek voordeel. Steeds meer cursussen werden overdag (voormiddag of namiddag) opgericht. Vooral taal- en de aanstormende informaticacursussen vielen hierbij in de smaak. Het was de voorbode van een centrum dat steeds meer zou gaan steunen op twee grote pijlers: Talen en Informatica.

Toch niet verhuisd

Opschudding begin 1991 wanneer in de kranten een artikel verschijnt dat het stadsbestuur o.l.v. Burgemeester Frank Van Acker en toenmalig Schepen van Onderwijs Georgette De Raedt-De Vriese een verhuis van de SNT overweegt naar de vrijgekomen paviljoenen van het MPI in de Leopold-III laan te Sint-Andries. Het is eerst nog onduidelijk of het bestuur de school volledig uit het Minnewaterkwartier wil weghalen, dan wel haar de nodige uitbreidingsmogelijkheden gunnen. Wanneer duidelijker wordt dat men het eerste wil, komt er hevig leraarsprotest. Uiteindelijk wordt op 29 maart 93, wanneer de Freinet school de MPI-paviljoenen van de ARGO huurt, de verhuispiste definitief begraven.

In 1992 wint de afdeling Koken de hoofdprijs in de categorie "Voorgerecht" in de wedstrijd "De smakelijkste klas van het land", uitgeschreven door het gastronomische tijdschrift "Culinaire Ambiance". De SNT-ploeg o.l.v. lerares Mimi Van Waetermeulen krijgt de eerste prijs voor haar "pladijsfilet met ham in filodeeg met een saffraansausje".

De school is intussen een echte aantrekkingspool voor bijscholing geworden. Zelfs het veel-besproken verkeerscirculatieplan van 92 kan de cursisten niet afschrikken.

De cursist uit de jaren 90 krijgt weliswaar steeds meer vrije tijd, doch lijkt ook een steeds groter tijdsgebrek te hebben wegens andere engagements. Zo stijgt de vraag naar 'nog slechts 1 lesavond per week'. Door een verlenging van de lessessie, maar ook door modularisering, weet de school hier cursistgericht op in te spelen.

Op 28 april 91 houdt de SNT haar laatste opendeurdag. Immers, de cursisten worden steeds meer geworven via vernieuwende publiciteitscampagnes in lokale bladen en direct mailings. Op 20 januari 92 wordt de kaap van 3000 cursisten voor het eerst overschreden. Datzelfde jaar, nog lang voor er sprake is van een migrantenproblematiek, zal ook de modulaire afdeling 'Nederlands 2de taal' van start gaan. Het bewijst eens te meer hoe goed de dagelijkse leiding van de SNT de polsslagen van de in beweging zijnde samenleving aanvoelde. Onder de slogan "Wacht niet tot 's avonds, doe het (ook) overdag" wordt de algemene doorbraak van de dagcursussen bereikt en dit spijs besparingsmaatregelen in het onderwijs. Inschrijvingsdagen worden echte piekmomenten. Cursisten staan van 's ochtends vroeg aan te schuiven om een felbegeerd plaatsje te bemachtigen. Het ontgaat zelfs niet de bekende rubriek 'Knipoogjes' van de Streekkrant.

SNT - De groene oase in de onderwijswoestijn

Vanaf 1994 wordt dit zowat de lijfspreuk van de SNT, afgewisseld door "Wacht niet tot 's avonds, doe het (ook) overdag" en vele andere slogans van de hand van toen nog onderdirecteur Dirk Temmerman. Het doorgedreven gebruik van groen als SNT-kleur benadrukt het oase-idee. Ook het gebruik van een cartoon bij de reclamecampagnes met als tekstballonnetje "Pa, we hebben erover gepraat en besloten je terug naar school te sturen" is zijn vondst, evenals de benamingen "Moeder der inschrijvingsdagen" en "Schoonmoeder der inschrijvingsdagen" voor respectievelijk de eerste inschrijvingsdag in mei en december.

Met de nieuwe legislatuur die op 1 januari 95 aantreedt o.l.v. Burgemeester Moenaert verschijnt ook Yves Roose als nieuwe Schepen van Onderwijs en komt een positievere opstelling tegenover de SNT. Vooral Yves Roose schat het belang van de school als deel van een levende binnenstad hoog in.

1995 wordt nog maar eens een jaar van uitbreiding. Vanaf januari worden voor het eerst zaterdagcursussen opgericht. Alweer een schot in de roos. In september worden een vijftal bijkomende lokalen in gebruik genomen die zich net naast de SNT bevinden en gehuurd worden van de VZW Binnenstad. Nog datzelfde jaar in november blaast het jonge leraren-

Na een schitterende loopbaan van 20 jaar wordt afscheidnemend directeur Marc Boddaert opgevolgd door Dirk Temmerman

korps de inmiddels reeds enkele jaren teloorgegangene balavond onder de formule van een SNT-fuif nieuw leven in in de zaal Les Pas Perdus te Sint-Kruis. Voor alle volgende edities wordt, alweer wegens het enorme succes, uitgeweken naar zaal Schuttershof, nu Studio Hall.

Vanaf '96 zet de SNT zijn eerste stappen in het Penitentiair Centrum te Brugge. Aanvankelijk geven Mia Demuyne en Inge T'Joens er Engels en Frans, later zal het aanbod aanzienlijk worden uitgebreid o.a. met Informatica, Koken, Spaans en NT2.

Intussen kenden de modulaire informaticaopleidingen een versnelde groei. Na een intense reclamecampagne onder de slogan "Dolle pret met Sandra op internet" biedt SNT vanaf januari '98 als eerste in de regio korte cursussen internetinitiatie aan. Ruim 500 cursisten zullen dat semester reeds hun eerste stappen op dit nieuwe massamedium zetten.

Na 20 jaar dienst gaat op 1 september '99 directeur Boddaert op de leeftijd van 60 jaar met pensioen. Hij laat een school achter met bijna 10.000 cursisten en 80 personeelsleden, waarvan de meesten voltijds aan de SNT werken. Hij heeft van een klein, ingedommeld avondschooltje een mastodont gemaakt.

Een nieuw decreet, een nieuwe directeur, een nieuw millennium. 1 september '99 mag dan wel de datum van aantreden van de nieuwe en huidige directeur, Dirk Temmerman, zijn, het is ook de ingangsdatum van de langverwachte vernieuwing van het OSP. Met de toepassing van het decreet op het Volwassenenonderwijs verandert er heel wat op administratief en organisatorisch vlak. De OSP-scholen heten voortaan niet alleen Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO), ze krijgen voor het eerst ook wat meer vrijheid wat programmatie en vestigingen betreffen. Tevens wordt ook de administratieve omkadering verbeterd. Zo kan de nieuwe ploeg aantreden met een adjunct-directeur, Lucie Duhayon en een technisch adviseur coördinator, Sophie Duhayon. Later zal die nog worden versterkt met een tweede adjunct, An Hungenaert.

Op 14 januari 2000 schrijft Aneta Lekwaska zich in voor de cursus Nederlands voor gevorderden en wordt zo de 10.000ste SNT-cursiste van dat schooljaar. Ze wordt samen met de 10.001ste cursiste, Melina Verhoye, in de bloemetjes gezet.

In het schooljaar 1999/2000 kan men al meteen de 10.000ste cursist in éénzelfde schooljaar vieren. Het cijfer zal dat jaar trouwens nog oplopen tot 11.382. Een spectaculaire stijging veroorzaakt door twee zaken: ten eerste de economische hoogconjunctuur en de opstekende IT-koorts met de millennium-bug als toemaatje, ten tweede de spectaculaire toename van migranten in de regio Brugge die smeken om intensieve cursussen NT2.

Directeur Temmerman slaagt erin het bestuur ervan te overtuigen wat toeschietelijker te zijn met de toelagen. Het gebouw in de Arsenaalstraat krijgt een grondige opfrisbeurt. De IT-infrastructuur gaat er spectaculair op vooruit en houdt zo de SNT voor de nieuwste populaire softwaretoepassingen aan de absolute top. De tanende afdeling Autotechniek verhuist naar de gebouwen van het BUSO in de Jeruzalemstraat en de lesgarage in de Arsenaalstraat wordt omgebouwd tot 4 grote IT-lokalen. De veelgevraagde opleiding computertechnicus komt Audio-, Video- en KTV-techniek vervangen.

Vanaf september 2000 heeft de SNT ook een leslokaal in de Stadslagere school 'De

Verscheidene vestigingsplaatsen en samenwerkingsverbanden

Bijenkorf te Dudzele en wordt er in samenwerking met het OCMW, te Jabbeke Nederlands voor Anderstaligen onderwezen. Via gelijkaardige samenwerkingsverbanden zullen alzo in de komende jaren ook vestigingen ontstaan te Blankenberge, Zedelgem en Gistel. De SNT is als leidinggevend centrum gelieerd aan wel meer organisaties zoals: basiseducatie, VDAB, UDL, CRM, eduwest. Ook bedrijven en openbare besturen vinden voor bijscholing

Eerste buitenlandse taalassistent: Antonella Vignati

In het kader van het Europese Socrates-project begeleidt Antonella vanaf november 2000 de conversatielessen Italiaans in de hogere jaren. In de daaropvolgende schooljaren verlaten verschillende Italiaanse en Spaanse taalassistenten hun warme geboorteland om een zestal maanden bij de SNT-cursisten door te brengen.

van hun personeelsleden, de weg naar de SNT. De groeiende groep actieve senioren krijgt op maat gemaakte IT-cursussen. Tussen 99 en 2003 - het laatste jaar waarvoor op heden officiële cijfers bekend zijn - zal de cursistenpopulatie nog eens aangroeien met ruim 50% om de 15.000 te benaderen.

100ste personeelslid binnen één schooljaar: Tim Brouckaert

De 25-jarige Tim wordt aangesteld als leerkracht Informatica en Computertechnicus.

Dit vertaalt zich natuurlijk in het aantal leerkrachten. Was Tim Brouckaert op 12 januari 2001 nog het 100ste personeelslid binnen éénzelfde schooljaar, dan is dat intussen al aangegroeid tot 120 of een equivalent van 107 FT betrekkingen. Deze jonge en dynamische ploeg rust ondertussen niet op zijn lauweren. Met de invoering van begeleid afstandsleren en teleleren voor informatica is het binnen de eigen sector leidinggevend. Ook de taalleerkrachten laten zich niet onbetuigd: zij zitten momenteel in het 2de jaar van het 5-jaren project 'Hotpotatoes' dat eenmaal volledig klaar 5000 on-line taal oefeningen zal ter beschikking stellen van de taalcursisten en een primeur is in Vlaanderen.

Verbetering van de infrastructuur

Na allerlei infrastructuurwerken om nieuwe lokalen te creëren en de bestaande op te frissen en om voor een betere akoestiek te zorgen, wordt in 2001 een plateaulift voor rolstoelgebruikers geïnstalleerd.

Anno 2004 is de SNT meer dan een groot centrum voor Volwassenenonderwijs dat kwaliteitsvol, cursistgericht volwassenenonderwijs aanbiedt. Het vervult een maatschappelijk waardevolle rol voor jong en oud in een maatschappij op zoek naar nieuwe sociale weefsels. Het organiseert cursistenreizen naar Spanje, Italië, Engeland, Frankrijk en Duitsland. Er zijn fuiven, optredens en uitstappen. Generaties ontmoeten en vinden elkaar. Anderstaligen zijn er welkom en voelen er zich thuis. De multiculturele samenleving in wording. Het mondt vaak uit in hechte vriendschappen. De SNT is voor velen een begrip en een stukje levensgezel geworden.

"DE VRIENDEN VAN DE STEDELIJKE NIJVERHEIDSLEERGANGEN"

23 AUGUSTUS 1976 - Nog voor de start van het nieuwe schooljaar komen enkele leerkrachten samen om de belangen van de Nijverheidsschool te behartigen via een vereniging. "De Vrienden van de Stedelijke Nijverheidsleergangen" wordt opgericht. Stichtende leden zijn Robert Boncquet, Julien Deklerck, Wilfried Van de Keere, Willy Van de Voorde en Raoul Vanparys. Deze vereniging kent tal van doelstellingen, zoals de uitstraling van de Nijverheidsschool bevorderen, een stimulans zijn voor oud-cursisten om zich na hun cursusjaren verder te ontwikkelen en te blijven bijscholen en het organiseren van studiereizen voor zowel cursisten als oud-cursisten en kandidaat-cursisten.

Bovendien zou er een 3-maandelijks tijdschrift verschijnen: "Memo". Iedereen die enige gebondenheid met de Nijverheidsschool kan bewijzen mag zich als lid inschrijven mits het betalen van lidgeld: 150 fr. voor gewone leden, 250 fr. voor steunende leden.

EVOLUTIE - De werkgroep van "De Vrienden van de Stedelijke Nijverheidsleergangen" breidt zich voortdurend uit. Tal van leerkrachten voelt zich met de school verbonden en zetten zich enthousiast in voor activiteiten na de lestijden. Zo wordt op 17 februari 1979 naar aanleiding van 125 jaar Nijverheidsschool een bal ingericht. Locatie is "Ter Groene Poorte" met muziek van Studio Barcka. Een traditie wordt ingezet: een jaarlijks bal, later "fuif" genaamd.

LUSTRUMVIERINGEN - 6 november 1981 - De Vrienden van de Nijverheidsschool bestaan 5 jaar. Een lustrumviering vindt plaats in de stadsschouwburg met een optreden van Johan Verminnen.

22 november 1986 - De Vrienden van de Nijverheidsschool bestaan 10 jaar. Een lustrumviering vindt plaats in de stadsschouwburg met een optreden van Willem Vermandere.

15 november 1991 - De Vrienden van de Nijverheidsschool bestaan 15 jaar. Een lustrumviering vindt plaats in het Kennedy-complex met de film Regarding Henry. Inleiding gebeurt door Wout Thielemans, filmrecensent bij Radio 2 - West-Vlaanderen.

VZW - Tijdens de stichtingsvergadering van 13 oktober 1992 wordt de feitelijke vereniging omgevormd tot de vzw, "De Vrienden van de SNT" en is als dusdanig actief sedert 28 januari 1993, datum van publicatie in het Belgisch staatsblad. De doelstellingen van de feitelijke vereniging worden overgenomen doch een belangrijke wordt toegevoegd: "Het verschaffen van steun aan de Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen." In 2004 bestaat de raad van beheer uit: Marc Boddaert, Sony De Pauw (secretaris), Dirk Temmerman (voorzitter), Mary-Ann Van Waetermeulen en Heidi Vermeersch.

Krachtens een 3-tal beslissingen van het College van Burgemeester en Schepenen mag de VZW voor een aantal welomschreven opdrachten vastgelegde bijdragetarieven hanteren. In het kader van de transparantie worden deze ontvangsten gerealiseerd via het stadsbestuur en periodiek na verantwoording aan de vzw terug overgemaakt. Deze inkomsten samen met de eigen verworven inkomsten worden aangewend voor o.a. de infrastructuurverbetering (aankopen van ICT-uitrusting, hifi- en videoapparatuur, enz.), kopiëren van cursussen, leveren van ingrediënten voor Koken, publiciteit, bibliotheek, verzorgen van een cafetaria, uitgave van de SNT-info en talloze kleine tussenkomsten.

Brief van de Heer Frank Van Acker, dd 27.09.1979

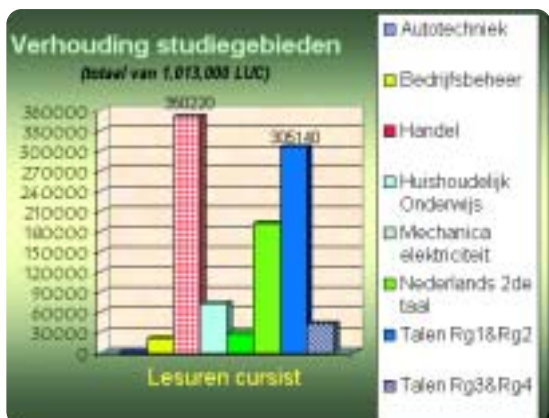
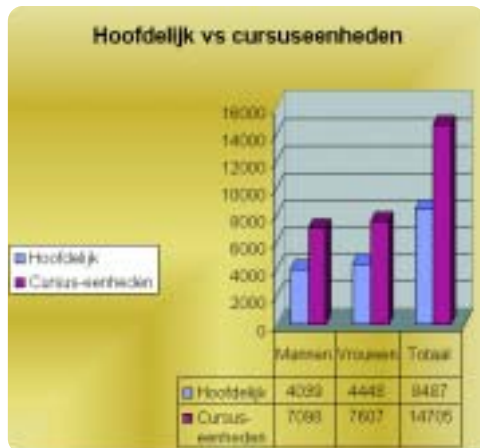
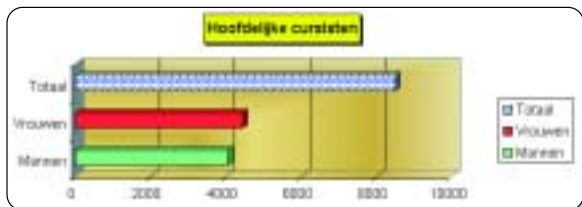
Wij laten U weten dat het Schepencollege, in zitting van 21 september 1979, beslist heeft twee of drie lokalen van de Stedelijke Nijverheids- en Handelsleergangen kosteloos ter beschikking te stellen van uw vereniging, voor het houden van brush-up-sessies Engels, elke zaterdagvoormiddag van 8.30 u tot 12.15 u, gedurende 28 weken tijdens het cursusjaar 1979-1980.

Brief van Fernand Peuteman, Schepen van Onderwijs en Personeel Brugge, dd 13 maart 1978

Beste Cursisten en Sympathisanten,

...Het is de grote verdienste van leraars en vriendenkring van de Stedelijke Nijverheids- en Handelsleergangen om daarnaast ook nog een aantal activiteiten te ontwikkelen, die de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het onderwijs zeker ten goede komen. Een boeiende jaarlijkse uitstap naar het buitenland is daar een goed voorbeeld van. Het is een kennismaking met de cultuur en de ontwikkeling van een volk en dit is uiteraard slechts mogelijk indien men dat volk in zijn eigen taal benadert. Het stadsbestuur verheugt zich over deze zin van initiatief van leraars en leerlingen. Ik wens allen een goede reis en een prettig en boeiend bezoek.

SCHOOLJAAR 2002/2003

79/80	454	91/92	3419
80/81	531	92/93	3989
81/82	502	93/94	4721
82/83	670	94/95	5725
83/84	940	95/96	6306
84/85	1128	96/97	7199
85/86	1156	97/98	8641
86/87	1300	98/99	9786
87/88	1482	99/00	11382
88/89	1571	00/01	13496
89/90	2083	01/02	13989
90/91	2214	02/03	14705

<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
4039	4448	8487

	<i>Mannen</i>	<i>Vrouwen</i>	<i>Totaal</i>
<i>Hoofdelijk</i>	4039	4448	8487
<i>Cursus-eenheden</i>	7098	7607	14705

<i>Lesuren cursist</i>	
<i>Autotechniek</i>	1800
<i>Bedrijfsbeheer</i>	20640
<i>Handel</i>	350220
<i>Huishoudelijk Onderwijs</i>	72320
<i>Mechanica elektriciteit</i>	27900
<i>Nederlands 2de taal</i>	192540
<i>Talen Rg1&Rg2</i>	305140
<i>Talen Rg3&Rg4</i>	42440

Feestkalender SNT-Jubileumjaar 2004

JANUARI

14 Zucchero Generation in de Magdalenazaal (Italiaans)

FEBRUARI

6 Optreden van de Ierse groep Poitin in de Magdalenazaal (Engels)

7 Russische avond in café Biekorf (Russisch)

14 Academische Zitting in de Gotische Zaal van het Stadhuis om 18.00

16-21 Chileense Week (Spaans) met o.a. Fototentoonstelling nav het Nerudajaar in de Bogaerdenkapel

18 Dirk van Esbrouck en Juan Masondo in de Stadsschouwburg (Spaans)

22-27 Andaluciareis (Spaans)

MAART

12 Toneelopvoering "Un air de famille" in De Dijk (Frans)

13 Toneelopvoering "Un air de famille" in De Dijk (Frans)

26 Dagtrip Rijsel (Frans)

APRIL

5-10 Paasreis : De Kunststeden van de Po (Italiaans)

12-17 Reis naar Lissabon (Portugees)

27 Optreden Jo Lemaire "Jo prend la Mer" in de Stadsschouwburg (Frans)

28 Duitse avond (Duits)

MEI

1 Rijsel culturele hoofdstad 2004 (SNT-personeel)

15 NT2-dag (Nederlands Anderstaligen)

15-16 Weekend Parijs (Frans)

21-22 Reis naar Hampton Court Palace en Kew Gardens (Engels)

22 Portugese dag (Portugees)

SEPTEMBER

SNT-boekenbeurs

OKTOBER

6 Rondleiding door Brugge (Duits)

9 SNT-jubileumdag in het Concertgebouw met o.a. een verrassingsoptreden

18-21 SNT-filmweek in zaal Lumière

22 Opening SNT-tentoonstelling "Van Mobiel tot Muis" in het Volkskundemuseum
Tentoonstelling loopt tot 9 januari 2005

NOVEMBER

20 SNT-fuif in Studio Hall

SNT - Stedelijke Nijverheids- en Taalleergangen - CVO

Centrum voor Volwassenonderwijs

Arsenaalstraat 4 - 8000 Brugge

Tel. 050 33 76 69 • Fax 050 - 34 91 94 • adm@snt.be • www.snt.be